

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                          |                       |       |
|------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | Etyka w nauce (Wykład), PG_00117830                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                          |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Oceanografia (O)                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                          |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2025 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu |                        | 2026/2027                                                                                                                |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | II stopnia                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                           | Grupa zajęć                          |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                           | Sposób realizacji                    |                        | na uczelni                                                                                                               |                       |       |
| Rok studiów                              | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                           | Język wykładowy                      |                        | polski                                                                                                                   |                       |       |
| Semestr studiów                          | 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                           | Liczba punktów ECTS                  |                        | 1.0                                                                                                                      |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                           | Forma zaliczenia                     |                        | zaliczenie                                                                                                               |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                          |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                           | dr Paweł Pijas                       |                        |                                                                                                                          |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                          |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Wykład                                                    | Ćwiczenia                            | Laboratorium           | Projekt                                                                                                                  | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 15.0                                                      | 0.0                                  | 0.0                    | 0.0                                                                                                                      | 0.0                   | 15    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                          |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                                      | Udział w konsultacjach |                                                                                                                          | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 15                                                        |                                      | 6.0                    |                                                                                                                          | 10.0                  | 31    |
| Cel przedmiotu                           | Nabycie lub poszerzenie wiedzy z zakresu etyki, filozofii nauki i metodologii nauk umożliwiające zrozumienie i analizę etycznego wymiaru nauki: aksjologii i aretologii w nauce, problemów moralnych związanych z badaniami naukowymi i ich konsekwencjami, etyki badań naukowych, kodeksów etycznych w nauce. |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                          |                       |       |

| Efekty uczenia się przedmiotu | Effekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                  | Effekt z przedmiotu                                                                                                                                                               | Sposób weryfikacji i oceny efektu      |
|-------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
|                               | [OCEANMU2-W01] zna i rozumie w pogłębionym stopniu specjalistyczną terminologię stosowaną w oceanografii oraz naukach z nią związanych (w j. polskim oraz wybranym j. obcym)                                                                       | Zna i rozumie terminologię z zakresu filozofii nauki, etyki nauki i metodologii nauk w odniesieniu do własnej dziedziny i społeczno-etycznego wymiaru nauki jako takiej.          | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny |
|                               | [OCEANMU2-K03] jest gotów do efektywnej organizacji własnej pracy, wykazuje aktywność i odznacza się wytrwałością oraz terminowością w realizacji zadań, jest gotów do przeprowadzania ewaluacji własnych działań                                  | Jest świadom wartości i celów organizujących aktywność naukową i ocenia różne aspekty nauki i własną pracę w ich świetle.                                                         | [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny |
|                               | [OCEANMU2-K05] jest gotów do stosowania się do zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, dbania o powierzony mu sprzęt specjalistyczny oraz rozpoznawania sytuacji zagrożenia i podejmowania odpowiednich działań                                      | Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy interpretuje z perspektywy wartości i zasad organizujących poznanie naukowe.                                                                | [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny |
|                               | [OCEANMU2-K04] jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści z zakresu nauk przyrodniczych w szczególności z zakresu studiowanej specjalności, a w sytuacjach problemowych, wspiera się wiedzą ekspertów                   | Posiada zdrowy dystans wobec wiedzy naukowej wynikający z dostrzeżenia jej uwikłania w problematykę filozoficzną i społeczno-etyczną.                                             | [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny |
|                               | [OCEANMU2-U09] potrafi zabierać głos w dyskusji/debacie wykorzystując merytoryczne argumenty, posiada umiejętność formułowania opinii na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz tworzenia syntetycznych podsumowań                         | Opinie wyrażane przez studenta są przyjmowane na skutek krytycznego myślenia oraz pogłębionego spojrzenia na naturę i społeczno-etyczny wymiar nauki.                             | [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny |
|                               | [OCEANMU2-W10] zna i rozumie zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości wykorzystując wiedzę z zakresu oceanografii                                                                                                          | Wykorzystaniu wiedzy z zakresu oceanografii towarzyszy krytyczna ocena poznawczego i etycznego wymiaru wiedzy naukowej.                                                           | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny |
|                               | [OCEANMU2-K02] jest gotów do ponoszenia pełnej odpowiedzialności w zakresie podejmowanych działań oraz przestrzegania zasad etyki zawodowej i zasad uczciwości intelektualnej, jest świadomy znaczenia profesjonalnego podejścia w każdej sytuacji | Zna, rozumie i jest gotów do wcielania w życie epistemicznych i etycznych reguł i wartości kluczowych w dobrych praktykach w nauce.                                               | [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny |
|                               | [OCEANMU2-U01] potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy dotyczące funkcjonowania poszczególnych komponentów środowiska morskiego wykorzystując wiedzę z różnych dziedzin i dyscyplin naukowych oraz proponować rozwiązania    | Proponuje rozwiązania uwzględniające rozumiejący wgląd w społeczno-etyczny i filozoficzno-światopoglądowy aspekt wiedzy naukowej i instytucjonalnego świata nauki.                | [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny |
|                               | [OCEANMU2-U02] potrafi biegle i właściwie stosować terminologię naukową w prezentowaniu i dyskusowaniu problemów z zakresu oceanografii                                                                                                            | Biegle i właściwie stosuje terminologię z zakresu filozofii nauki, etyki nauki i ogólnej metodologii nauk w odniesieniu do problematyki oceanografii i innych dziedzin naukowych. | [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny |

|                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                         |
|-------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| Treści przedmiotu                                                 | <p>1. Elementy metodologii nauk: wieloznaczność terminu "nauka", charakterystyka poznania naukowego (cel, przedmiot, metoda), nauka a inne sfery kultury (wiedza potoczna, filozofia, religia, ideologia, mądrość), nauka a dziedziny quasi-naukowe (protonauka, pseudonauka, paranauka).</p> <p>2. Elementy filozofii nauki: główne problemy filozofii nauki, współczesne stanowiska: indukcjonizm, falsyfikacjonizm/krytyczny racjonalizm, relatywizm, anarchizm metodologiczny, realizm/antyrealizm.</p> <p>3. Etyka: specyfika dziedziny (etyka opisowa a etyka normatywna, działy etyki, błąd naturalistyczny, dylematy moralne, normy moralne a norma moralności, modele etyki praktycznej), główne teorie etyczne i ich narzędzia pojęciowe (utilitaryzm/konsekwencjalizm, kantyzm/deontologizm, etyka cnót, etyka wartości, personalizm).</p> <p>4. Etyka w nauce: aksjologia nauki, etyka badań naukowych, moralne konsekwencje uprawiania nauki, aretologia w nauce, kodeksy etyczne w nauce.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                         |
| Wymagania wstępne i dodatkowe                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                         |
| Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się     | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Próg zaliczeniowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Składowa oceny końcowej |
|                                                                   | Egzamin pisemny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 51.0%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 100.0%                  |
| Zalecana lista lektur                                             | Podstawowa lista lektur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>1. Lekka-Kowalik A., <i>Odkrywanie aksjologicznego wymiaru nauki</i>, Wydawnictwo KUL, Lublin 2008.</p> <p>2. Chalmers A., <i>Czym jest to, co zwiemy nauką?</i>, tłum. Chmielewski A., Wydawnictwo Siedmioróg, Wrocław 2003.</p> <p>3. Hajduk Z., <i>Ogólna metodologia nauk</i>, Wydawnictwo KUL, Lublin 2007.</p> <p>4. Hajduk Z., <i>Metanaukowe ujęcie relacji między etyką a nauką</i>, "Nauka" 3/2010, s. 14-31.</p> <p>5. Williams B., <i>Moralność. Wprowadzenie do etyki</i>, tłum. Hernik M., Aletheia, Warszawa 2000.</p> <p>6. Mepham B., <i>Bioetyka</i>, tłum. E. Bartnik, P. Golik, J. Klimczyk, PWN, Warszawa 2008.</p> <p>7. Galewicz W., <i>O etyce badań naukowych</i>, "Diametros" 19 (2009), s. 48-57.</p> |                         |
|                                                                   | Uzupełniająca lista lektur                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                         |
|                                                                   | Adresy eZasobów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                         |
| Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania | <p>Wyjaśnij pojęcia, np. fallibilizm, indukcjonizm.</p> <p>Przedstaw główne tezy stanowiska, np. Kuhna.</p> <p>Korzystając z poznanych teorii etycznych, dokonaj analizy przypadku, np. związanego z wolnością słowa w świecie akademickim.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                         |
| Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu                             | Nie dotyczy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                         |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.